

GA-114011

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. IV) Examination
March / April - 2019
MEDSP404 : Issues & Challenges in
Secondary Education

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

વિભાગ - અ

- ૧ નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૭૫૦ ૨૦
શબ્દોમાં લખો :
- (૧) સમાન શૈક્ષણિક તકની સંકલ્પના જણાવી ભારત જેવા લોકશાહી દેશમાં સમાન શૈક્ષણિક તકની ચર્ચા કરો.
- (૨) ભારતમાં શિક્ષક પરિક્ષણની વિવિધ સંસ્થાઓમાં NCERTની ભૂમિકા જણાવો.
- (૩) ભારતીય શિક્ષણ અંગેની સંવૈધાનિક જોગવાઓની ચર્ચા કરો.
- ૨ (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૧૦
૧૨૫ શબ્દોમાં લખો :
- (૧) રાષ્ટ્રીય શૈક્ષણિક યોજના અને પ્રશાસન વિશ્વવિદ્યાલયના કાર્યો જણાવો.
(NUEP)
- (૨) આદિવાસી બાળકોના શિક્ષણ અંગે ઢેબર પંચની ભલામણો જણાવો.
- (૩) શિક્ષણમાં સારી ગુણવત્તા માટે શિક્ષકની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૫
- (૧) RMSAનું પૂરું નામ જણાવો.
- (૨) RTEનો કાયદો ગુજરાતમાં ક્યારે અમલમાં આવ્યો.
- (૩) SSAના કોઈ પણ બે હેતુઓ જણાવો.
- (૪) છોકરીઓના શિક્ષણના અંતરાયો દૂર કરવાના બે ઉપાયો જણાવો.
- (૫) ગુણવત્તાની સંકલ્પના જણાવો.

વિભાગ - બ

૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં ૨૦ લખો :

(૧) ભારતના બંધારણમાં મુખ્યત્વે (૦૬) જેટલા મૂળભૂત અધિકારોની ચર્ચા કરો.

(૨) પર્યાવરણ સંરક્ષણનો અર્થ અને જરૂરિયાત વિશે ચર્ચા કરો.

(૩) શાંતિ શિક્ષણને ફળદાયી બનાવવા માટે નીચે મુજબનાં મૂલ્યોની ચર્ચા કરો :

- ભાઈચારો
- સહકાર
- નિઃશસ્ત્રીકરણ

૪ (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં લખો :

(૧) રાજ્ય બાળ અધિકાર સુરક્ષા આયોગની કામગીરી જણાવો.

(૨) પર્યાવરણ જાગૃક્તા અંગે એક શિક્ષક તરીકેની તમારી ભૂમિકા શું હોઈ શકે ?

(૩) શાંતિ માટેના શિક્ષણમાં શાળાની ભૂમિકા જણાવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૫

(૧) શાંતિ શબ્દની સંકલ્પના જણાવો.

(૨) પર્યાવરણ શિક્ષણના બે હેતુઓ જણાવો.

(૩) માનવ અધિકારો અંગેના શિક્ષણના બે ઉદ્દેશો જણાવો.

(૪) ગરીબીના બે પ્રકારો જણાવો.

(૫) બાળ મજૂરી એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

SECTION - A

- 1** Answer any two of the following questions in about 750 words : **20**
- (1) Explain the concept of equal educational opportunity in the country like India with the discion of its oppornity.
 - (2) State the role of NCERT in various teacher-education institute.
 - (3) Discuss the constitutional arrangement about education in India.
- 2** (a) Answer any two of the following questions in about 125 words : **10**
- (1) State the mention of National Education Planning and National University of Educational Planning and Administration.
 - (2) Explain the recommendation of Dhebar commission on tribal students education.
 - (3) Discuss the role of teacher in Quality Education.
- (b) Answer the following questions : **5**
- (1) What is full form of R.M.S.A. ?
 - (2) Where R.T.E. law implemented in Gujarat ?
 - (3) Write down two aims of S.S.A.
 - (4) State two remedies for removing obstacles in Girl's education.
 - (5) State the concept of quality.

SECTION - B

- 3** Answer any two of the following questions in about **20**
750 words :
- (1) Discuss any six fundamental rights of Indian Constitution.
 - (2) Discuss the need of Environment Protection with its meaning.
 - (3) Discuss following values for peace education.
 - Brotherhood
 - Co-operation
 - Weaponless (Nishastrikan)
- 4** (a) Answer any two of the following questions in about **5**
125 words :
- (1) Describe the work of child Protection Commission.
 - (2) As a teacher what is your role regarding the awareness of Environment ?
 - (3) Describe the role of school for peace education.
- (b) Answer the following questions : **5**
- (1) What do you mean by “PEACE” ?
 - (2) State two objectives of Environment Education.
 - (3) State two objectives of Education regarding Human rights.
 - (4) State two types of poverty.
 - (5) What is Child labour ?
-